

SVEUČILIŠTE U ZADRU
ODJEL ZA EKONOMIJU

PREDDIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ MENADŽMENTA

Zadar, 2005.

SADRŽAJ

1. UVOD	1
1.1 POLAZNE OSNOVE I RAZLOZI ZA POKRETANJE STUDIJA	1
1.2 ISKUSTVO PREDLAGATELJA U PROVOĐENJU EKVALENTNIH PROGRAMA	3
1.3 USPOREDBA S DRUGIM STUDIJIMA U EUROPI	3
1.4 OTVORENOST PREMA POKRETLJIVOSTI STUDENATA	6
2. OPĆI DIO.....	7
2.1 NAZIV STUDIJA	7
2.2. NOSITELJ STUDIJA:	7
2.3. TRAJANJE STUDIJA.....	7
2.4. UVJETI UPISA NA STUDIJ	7
2.5 KOMPETENCIJE STEČENE PREDDIPLOMSKIM STUDIJEM	7
2.7 STRUČNI NAZIV	8
3. OPIS PROGRAMA.....	9
3.1 OPIS PROGRAMA PREDDIPLOMSKOG STUDIJA	9
3.1.1 <i>Popis obveznih predmeta sveučilišnog preddiplomskog studija.....</i>	<i>9</i>
<i>menadžmenta.....</i>	<i>9</i>
3.1.2 <i>Popis izbornih predmeta sveučilišnog preddiplomskog studija</i>	<i>9</i>
<i>menadžmenta.....</i>	<i>9</i>
3.2.1. <i>Izvedba nastave</i>	<i>12</i>
3.2.2 <i>Proračun ECTS bodovne vrijednosti predmeta</i>	<i>14</i>
3.2.3. <i>Provjera znanja i način polaganja ispita.....</i>	<i>15</i>
3.2.4 <i>Način kontrole kvalitete i uspješnosti nastave i pojedinih predmeta</i>	<i>17</i>

1. UVOD

1.1 Polazne osnove i razlozi za pokretanje studija

Program preddiplomskog sveučilišnog studija Menadžmenta namijenjen je obrazovanju menadžera za srednje i više upravljačke funkcije u trgovačkim društvima i drugim poslovnim sustavima. Zbog značajnog udjela ekonomskih obrazovnih sadržaja, ovako obrazovani polaznici studija mogu uspješno obavljati i sve poslove za koje su potrebna znanja i vještine poslovne ekonomije i ekonomske analize.

Sadašnji trenutak poslovne hrvatske stvarnosti može se definirati kao stanje značajnih poslovnih mogućnosti uz zamjetan nedostatak poslovnih inicijativa jednako kao i konzervativnog i nediferenciranog menadžmenta. Uzroke ovakvom stanju poslovnih inicijativa i aktivnosti djelomično leži u poslovnom, kulturološkom i političkom naslijeđu, ali sigurno i u zatečenim obrazovnim profilima na svim razinama obrazovanja. Veliki interes zabilježen u populaciji prema stjecanju menadžerskih znanja i vještina, dokazuje postojanje objektivne potrebe za studijem menadžmenta. Ona će u budućnosti sigurno rasti, a realizacija sveučilišnih studijskih programa menadžmenta (preddiplomskih i diplomskih), sukladno ovako koncipiranom integriranom studijskom programu, ima svoje opravdanje u našem poslovnom okruženju i usmjerena je razvoju gospodarstva i znanosti Republike Hrvatske.

Predloženi program preddiplomskog studija Menadžmenta definira programske sadržaje studija s ciljem obrazovanja studenata za aktivnosti menadžmenta temeljenih na analizi ekonomskih pokazatelja poslovne aktivnosti uz suvremeni nivo osjetljivosti o ekološkim posljedicama poslovnih aktivnosti, upravljanju okolišem i humanom menadžmentu kroz zakonito poslovanje i poštovanje ljudskih prava.

Cilj obrazovanja je stjecanje ukupnih kompetencija menadžmenta koji se ostvaruje upravljanjem i analizom ekonomskih pokazatelja poslovnih aktivnosti.

Predloženi multidisciplinarni program studija Menadžmenta ostvaruje se kroz suradnju više sveučilišnih odjela Sveučilišta u Zadru; Odjela za ekonomiju kao izvođaču i koordinatoru studija, Odjela za psihologiju i Odjela za komunikologiju. Temeljni ciljevi kojima teži program preddiplomskog studija Menadžmenta Odjela za ekonomiju, Sveučilišta u Zadru su, sukladno temeljnim značajkama Bolonjskog procesa: visoki stupanj vertikalne i horizontalne mobilnosti studenata; mogućnost izbora programskih sadržaja (veliki broj izbornih predmeta s drugih odjela Sveučilišta); fleksibilna organizacija studija studenta (prilagodba programskog sadržaja studija afinitetima studenta uz zadržavanje stručnog zvanja).

Tablica T1.1 Program integriranog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija Menadžmenta

PREDDIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ MENADŽMENTA			DIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ MENADŽMENTA		
ŠIFRA	PREDMET	ECTS	ŠIFRA	PREDMET	ECTS
I. SEMESTAR					
MP0108	Ekonomija	8	MD1108	Primjenjena mikroekonomija	6
MP0208	Matematika	8	MD1208	Metode istraživanja	6
MP1708	Statistika	6	MD1308	Izb. pr. (Korištenje ekonomskih baza podataka)	6
MP0408	Informatika	5	MD1408	Iz. pr. (Operacijska istraživanja)	6
MP0508	Izb. pr. (Poslovni engleski jezik I)	3	MD1508	Strategijski menadžment	6
			MD1608	Izb. pr. (Osiguranje i tržišno poslovanje)	6
		30			30
II. SEMESTAR					
MP0608	Mikroekonomija	8	MD2108	Izborni predmet (Ekonomija EU)	6
MP0708	Financijska matematika	7	MD2208	Menadžment rizika	6
MP0808	Poslovno pravo	6	MD2308	Menadžment troškova	6
MP1008	Metodologija znanstvenog i stručnog rada	6	MD2408	Izborni predmet (Poslovna logistika)	6
MP0908	Izborni predmet (Poslovni engleski jezik II)	3	MD2508	Korporativno upravljanje	6
			MD2608	Izborni predmet (Kvantitativne metode)	6
		30			30
III. SEMESTAR					
MP1108	Računovodstvo	7	MD3108	Izb. pr. (Menadžment konflikata)	6
MP1208	Marketing	6	MD3208	Izborni predmet (Poslovne simulacije)	6
MP1308	Menadžment	7	MD3308	Kompencijski menadžment	6
MP1808	Zaštita okoliša	5	MD3408	Operacijski menadžment	6
MP1508	Izb. pr. (Ekonomika poduzeća)	5	MD3508	Menadžment projekata	6
			MD3608	Izb. pr. (Upravljanje markom)	6
		30			30
IV. SEMESTAR					
MP1908	Menadžersko računovodstvo	7	MD4008	Diplomski rad	30
MP2008	Marketing menadžment	6			
MP2108	Makroekonomija	7			
MP0308	Izb. pr. (Poslovno komuniciranje)	4			
MP1408	Izborni predmet (Poduzetništvo)	6			
		30			30
V. SEMESTAR					
MP2208	Financijski menadžment	6			
MP2408	Nacionalna ekonomija Hrvatske	6			
MP2908	Kontroling	6			
MP2508	Poslovna organizacija	6			
MP3008	Izb. pr. (Menadžment kvalitete)	6			
		30			
VI. SEMESTAR					
MP3108	Menadžment ljudskih resursa	5			
MP2808	Izb. pr. (Financijske institucije i tržišta)	4			
MP2308	Izb. pr. (Poslovno pregovaranje)	4			
MP3208	Izb. pr. (Business Intelligence)	5			
MP2608	Iz. pr. (Poslovna informatika)	4			
MP3308	Završni rad	8			
		30			
		180			120

1.2 Iskustvo predlagatelja u provođenju ekvivalentnih programa

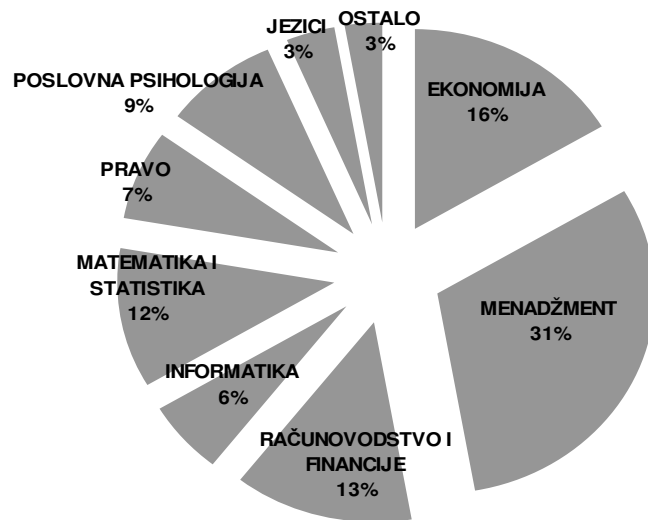
Sveučilište u Zadru, svojom dugom tradicijom i respektabilnim rezultatima u znanosti i obrazovanju studenata u područjima humanističkih, društvenih, tehničkih i prirodnih znanosti, posebno Odjela za ekonomiju, Odjela za psihologiju, Odjela za filozofiju, Odjela za komunikologiju, Odjela za prome i pomorstvo, ostvarilo je potrebnu kadrovsku "kritičnu masu" znanstvenih i stručnih kompetencija i materijalnih uvjeta za razvoj i realizaciju studijskih programa u području sveučilišnih preddiplomskih i diplomskih studija Menadžmenta.

1.3 Usporedba s drugim studijima u Europi

Da bi se osigurala komparabilnost predloženih studija Menadžmenta i odgovarajućih studija Menadžmenta poznatih i renomiranih europskih sveučilišta, projektni tim Odjela za ekonomiju Sveučilišta u Zadru, izvršio je detaljnu analizu studija Menadžmenta europskih sveučilišta:

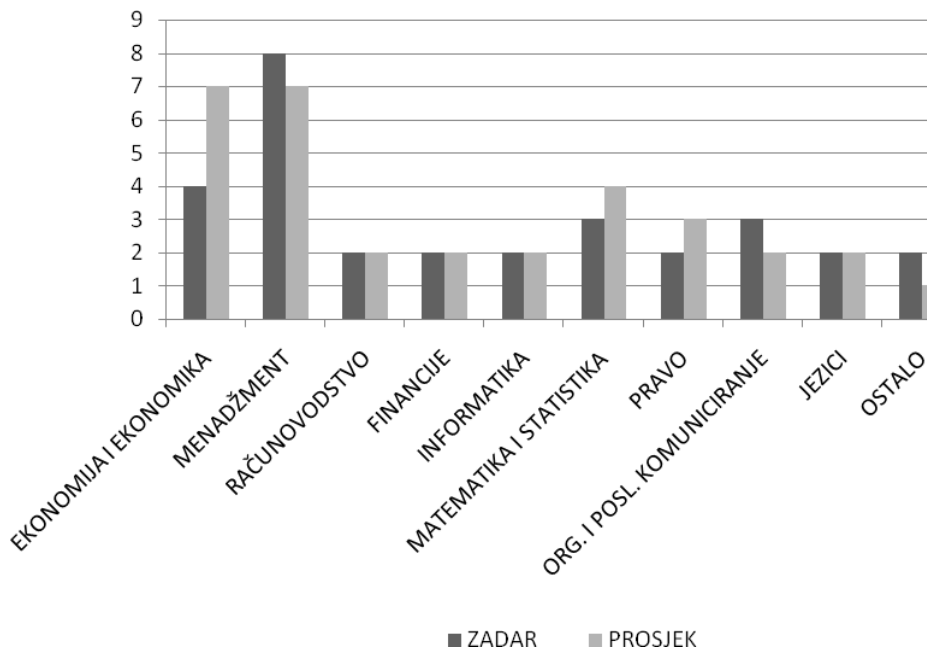
- 1. *Facoltà di Economia, Università degli Studi di Padova* (www.unipd.it);**
- 2. *Wirtschaftsuniversität Wien (Vienna University of Economics and Business Administration)* (www.wu-wien.ac.at);**
- 3. *Facoltà di Economia, Università di Bologna* (www.economia.unibo.it);**
- 4. *Manchester Metropolitan University Business School* (www.business.mmu.ac.uk);**
- 5. *Ekonomska fakulteta Univerze v Ljubljani* (www.ef.uni-lj.si);**
- 6. *Fakulta managementu, Univerzita Komenského v Bratislave* (www.fm.uniba.sk);**
- 7. *Queen Mary, University of London* (www.qmul.ac.uk);**

Na temelju predloženog programa sveučilišnog preddiplomskog i diplomskog studija Menadžmenta Odjela za ekonomiju, Sveučilišta u Zadru, prikazanom u Integriranom programu sveučilišnog preddiplomskog i diplomskog studija Menadžmenta T1.1 (uzimajući u analizu sve obvezne i preporučene izborne predmete), određen je temeljni profil studijskog programa analizom zastupljenosti glavnih grupa predmeta: Ekonomija, Menadžment, Računovodstvo, Financije, Poslovna psihologija, Informatika, Pravo, Matematika i statistika, Jezici i Ostalo. Zastupljenost glavnih grupa predmeta prikazana je slikom S1.1.

Slika S1.1 Udjeli glavnih grupa predmeta integriranog preddiplomskog i diplomskog programa studija Menadžmenta

Analizom prosječne zastupljenosti glavnih grupa predmeta u studijima menadžmenta navedenih europskih sveučilišta, na slici S1.2 prikazana je usporedba glavnih grupa predmeta studija Menadžmenta Sveučilišta u Zadru, Odjela za ekonomiju i prosječne zastupljenosti odgovarajućih grupa predmeta na europskim sveučilištima. Izvršena komparativna analiza zastupljenosti glavnih grupa predmeta studija pokazuje izrazitu sličnost predloženih programa studija Odjela za ekonomiju i prosječne zastupljenosti, a iz detaljne analize uočljiva je značajna sličnost i harmoniziranost predloženog programa i programa studija Menadžmenta sveučilišta u Ljubljani, Bolonji i Bratislavi.

Slika S1.2 Usporedba zastupljenosti glavnih grupa predmeta studija Menadžmenta Odjela za ekonomiju, Sveučilišta u Zadru i prosjeka zastupljenost glavnih grupa predmeta europskih studija Menadžmenta

Usporedba programa prema zastupljenosti pojedinih glavnih grupa predmeta pokazuje i neke diskrepancije koje su vrijedne komentara. Analiza zastupljenosti glavne grupe predmeta Ekonomija pokazuje nešto manju zastupljenost predloženog studija Odjela u odnosu na prosječnu zastupljenost. Daljnja analiza pokazala je da je uzrok diskrepancije različita raspodjela pojedinih predmeta u glavne grupe (primjerice predmet Poduzetništvo je kod predloženog studija pridijeljen glavnoj grupi Menadžment, dok je kod nekih drugih studija Menadžmenta sličan predmet pridijeljen glavnoj grupi Ekonomija jer se pojavljuje u značenju Ekonomika poduzetništva). Kako se od svih glavnih grupa diskrepancija javlja samo kod grupa Ekonomija i Menadžment, uzimajući u obzir navedeni primjer, i činjenicu da je kod predloženog programa studija Odjela zastupljenost glavne grupe Ekonomija za istu veličinu manja a zastupljenost glavne grupe Menadžment veća od prosječnih vrijednosti (prema slici S1.2), očito je da se zajednička zastupljenost glavnih grupa predmeta Ekonomija i Menadžment kreće u okviru europskog prosjeka. Kod glavnih grupa predmeta Računovodstvo, Financije, Informatika, Strani jezici i Ostalo zastupljenost programa Odjela i europskog prosjeka su jednake. Razlike su ostale kod glavnih grupa Pravo i Matematika i statistika gdje je zastupljenost programa Odjela manja od prosječne zastupljenosti i glavne grupe Poslovna psihologija sa zastupljenošću programa Odjela većom od prosječne zastupljenosti.

Područja u kojem postoji potpuna sukladnost je zapravo područje glavnih grupa predmeta koji su predmeti obvezne jezgre studija (core subjects). Veća ili manja zastupljenost pojedinih glavnih grupa predmeta pojavljuje se samo kod predmeta koji su izborni i mogu se zamijeniti

drugim predmetima. To znači da je ta diskrepancija drugog reda veličine i manjeg značaja jer se pojavljuje samo kod predloženih ali ne i obveznih programskih sadržaja.

1.4 Otvorenost prema pokretljivosti studenata

Da bi se osigurala pokretljivost studenata studijski sadržaj sastoji se od studijske jezgre koja sadrži obvezne predmete studija Menadžmenta (core subjects) koji su obvezni za stjecanje stručnog zvanja, i izbornih sadržaja. Obvezni sadržaji prikazani su u tablici T3.1 po semestrima preddiplomskog studija Menadžmenta. Izborni sadržaji navedeni su u tablici T3.2. Osim mogućnosti izbora sadržaja studija, studenti mogu izabrati s bilo kojeg visokog učilišta u Republici Hrvatskoj izborni predmet koji će uvrstiti u studij, po vlastitom izboru. Preddiplomskom studiju Menadžmenta, osim toga, mogu pristupiti i pristupnici koji su završili neki broj semestara na drugom visokom učilištu u RH, pri čemu će se razlika u sadržaju tretirati kao izborni sadržaji i kao razlika predmeta koji se moraju položiti iz jezgre studija prema predloženom programu.

Primjer: Predloženi studij Menadžment, želi upisati student koji je završio jednu godinu sveučilišnog preddiplomskog studija na drugom visokom učilištu u RH, ili u nekoj drugoj državi koja ima uveden ECTS sustav bodovanja studija i sustav studija prilagođen Bolonjskom procesu. Kao razlika predmeta, koju je obvezan upisati pri prijelazu na studij Menadžmenta Sveučilišta u Zadru, mogu se pojaviti samo obvezni predmeti definirani u 1.2. semestru studija kako je prikazano u tablicama T3.1. Ostali predmeti koje je student položio na drugom visokom učilištu imaju tretman izbornih predmeta prema tablici T3.2

Predloženim integriranim programom studija Menadžmenta i primjenom većeg broja izbornih predmeta/modula (više od 35% izbornih predmeta) omogućena je visoka mobilnost studenata, te osigurana mogućnost prilagodbe studijskog sadržaja željama i potrebama svakog studenta.

2. OPĆI DIO

2.1 Naziv studija

SVEUČILIŠNI PREDDIPLOMSKI STUDIJ MENADŽMENTA

2.2. Nositelj studija:

SVEUČILIŠTE U ZADRU

2.2.1 Izvođač i koordinator studija

ODJEL ZA EKONOMIJU

2.3. Trajanje studija

Sukladno Bolonjskoj deklaraciji i Zakonu o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju te ovim prijedlogom programa preddiplomskog studija, određeno je trajanje na tri godine, težina studija 180 ECTS bodova, za preddiplomski studij Menadžmenta.

2.4. Uvjeti upisa na studij

2.4.1 Preddiplomski studij Menadžmenta mogu, nakon ostvarenog dovoljnog rezultata klasifikacijskog postupka, upisati pristupnici koji su prethodno završili:

- četverogodišnju srednju školu u Republici Hrvatskoj,
- srednjoškolsko obrazovanje u inozemstvu a koje je ekvivalentno četverogodišnjem srednjoškolskom obrazovanju u Republici Hrvatskoj.
- završen neki drugi preddiplomski studij u Republici Hrvatskoj.

2.5 Kompetencije stečene preddiplomskim studijem

Završetkom preddiplomskog sveučilišnog studija Menadžmenta, sukladno ovom programu studija, polaznik stječe kompetencije upravljanja poslovnim sustavima srednjeg i višeg stupnja složenosti na poslovima "middle menagementa", te mogućnost nastavka visokog obrazovanja na diplomskom studiju. Kompetencije stečene studijem programskog sadržaja sukladno ovom programu mogu se podijeliti na opće i posebne. Sustavna strukturiranost programskih sadržaja glavnih grupa predmeta (prema 1.3, Slika S1.1) definira opće i posebne kompetencije.

Opće kompetencije temelje se na cjelovitom poslovnom i ekonomskom obrazovanju koje sadrži temeljna teoretska, metodološka i aplikativna znanja s područja poslovne ekonomije, (poslovne i ekonomske analize, sinteze, predviđanja postupaka i posljedica, poslovne funkcije u poslovanju profitnih i neprofitnih organizacija).

Posebne kompetencije temelje se na visokostručnoj i profesionalnoj osposobljenosti za područje menadžmenta poslovnih funkcija i procedura te informatičkog menadžmenta u skladu s posebnim programom smjera studija. Kroz sve predmete, u nekim eksplicitno, a u nekima implicitno, studenti su upućeni na svijest o primjeni poslovne etike, profesionalne i šire društvene odgovornosti njihovog budućeg poziva. Studenti su educirani u pravcu razvojne logike ekonomskih i poslovnih aspekata u kontekstu znanstvenih disciplina i praktičnog djelovanja u poslovnom okruženju.

Kvalitativne i kvantitativne metode istraživanja realnog svijeta sistematizirane su na koherentan način koji omogućava kritički odnos primjene takvih metoda. Poseban značaj ima, programskim sadržajem predviđeno, obrazovanje za uporabu najsuvremenijih informacijskih i komunikacijskih tehnologija u poslovanju. Osnovne (introductory level) i napredne (intermediate level) kompetencije s područja poslovnih i ekonomskih znanosti, vještine omogućavaju studentu samostalan profesionalni i osobni razvoj po završenom studiju.

2.7 Stručni naziv

Akademski naziv kojeg polaznik stječe završetkom preddiplomskog studija je:

BACCALAUREUS/BACCALAUREA EKONOMIJE (bacc.; B.)

3. OPIS PROGRAMA

Program preddiplomskog i diplomskog studija Menadžmenta predstavljaju cjeline koje se nastavljaju (diplomski studij se izravno razvija iz preddiplomskog studija) u programskom smislu, iako to ne znači da se planira izvedba preddiplomskog i diplomskog studija kao integralnog studija. Preddiplomski studij je zaokružena cjelina koja daje kompetencije za rad u gospodarstvu i za nastavak daljnjeg obrazovanja u diplomskom studiju, te završava izradom završnog rada.

3.1 Opis programa preddiplomskog studija

Programski sadržaj preddiplomskog studija Menadžmenta prikazan u tablici T3.1 sadrži programsku jezgru studija (core subjects) ili obvezne programske sadržaje studija te predložene izborne predmete (electives), koji mogu činiti dobar izbor, ali se mogu zamijeniti izbornim predmetima s nekog drugog studija ili visokog učilišta.

3.1.1 Popis obveznih predmeta sveučilišnog preddiplomskog studija menadžmenta

Obvezni programski sadržaj sveučilišnog preddiplomskog studija Menadžmenta, prikazan je u tablici T3.2. sadrži oznake šifre predmeta, naziv predmeta, bodovnu vrijednost svakog predmeta izraženu u ECTS bodovima.

3.1.2 Popis izbornih predmeta sveučilišnog preddiplomskog studija menadžmenta

Predloženi izborni programski sadržaj sveučilišnog preddiplomskog studija Menadžmenta, prikazan je u tablici T3.3. sadrži oznake šifre predmeta, naziv predmeta, bodovnu vrijednost svakog predmeta izraženu u ECTS bodovima.

Tablica T3.1 Program preddiplomskog sveučilišnog studija Menadžmenta

SVEUČILIŠNI STUDIJ MENADŽMENTA		
BR.	PREDMET	ECTS
I SEMESTAR		
MP0108	Ekonomija	8
MP0208	Matematika	8
MP1708	Statistika	6
MP0408	Informatika	5
MP0508	Izborni predmet (Poslovni engleski jezik I)	3
		30
II SEMESTAR		
MP0608	Mikroekonomija	8
MP0708	Financijska matematika	7
MP0808	Poslovno pravo	6
MP1008	Metodologija znanstvenog i stručnog rada	6
MP0908	Izborni predmet (Poslovni engleski jezik II)	3
		30
III SEMESTAR		
MP1108	Računovodstvo	7
MP1208	Marketing	6
MP1308	Menadžment	7
MP1808	Zaštita okoliša	5
MP1508	Izborni predmet (Ekonomika poduzeća)	5
		30
IV SEMESTAR		
MP1908	Menadžersko računovodstvo	7
MP2008	Marketing menadžment	6
MP2108	Makroekonomija	7
MP0308	Izborni predmet (Poslovno komuniciranje)	4
MP1408	Izborni predmet (Poduzetništvo)	6
		30
V SEMESTAR		
MP2208	Financijski menadžment	6
MP2408	Nacionalna ekonomija Hrvatske	6
MP2908	Kontroling	6
MP2508	Poslovna organizacija	6
MP3008	Izborni predmet (Menadžment kvalitete)	6
		30
VI SEMESTAR		
MP3108	Menadžment ljudskih resursa	5
MP2808	Izborni predmet (Financijske institucije i tržišta)	4
MP2308	Izborni predmet (Poslovno pregovaranje)	4
MP3208	Izborni predmet (Business Intelligence)	5
MP2608	Izborni predmet (Poslovna informatika)	4
MP3308	Završni rad	8
		30
Ukupan broj ECTS bodova		180

Tablica T3.2 Popis obveznih predmeta preddiplomskog studija Menadžmenta po semestrima.

PREDMET		ECTS
I. SEMESTAR		
MP0108	Ekonomija	8
MP0208	Matematika	8
MP1708	Statistika	6
MP0408	Informatika	5
		27
II. SEMESTAR		
MP0608	Mikroekonomija	8
MP0708	Financijska matematika	7
MP0808	Poslovno pravo	6
MP1008	Metodologija znanstvenog i stručnog rada	6
		27
III. SEMESTAR		
MP1108	Računovodstvo	7
MP1208	Marketing	6
MP1308	Menadžment	7
MP1808	Zaštita okoliša	5
		25
IV. SEMESTAR		
MP1908	Menadžersko računovodstvo	7
MP2008	Marketing menadžment	6
MP2108	Makroekonomija	7
		20
V. SEMESTAR		
MP2208	Financijski menadžment	6
MP2408	Nacionalna ekonomija Hrvatske	6
MP2908	Kontroling	6
MP2508	Poslovna organizacija	6
		24
VI. SEMESTAR		
MP3108	Menadžment ljudskih resursa	5
MP3308	Završni rad	8
		13
Svi obvezni predmeti		136

Tablica T3.3 Popis preporučenih izbornih predmeta programa preddiplomskog studija Menadžmenta po semestrima.

PREDMET		ECTS
I. SEMESTAR		
MP0508	Poslovni engleski jezik I	3
		3
II. SEMESTAR		
MP0908	Poslovni engleski jezik II	3
		3
III. SEMESTAR		
MP1508	Ekonomika poduzeća	5
		5
IV. SEMESTAR		
MP0308	Poslovno komuniciranje	4
MP1408	Poduzetništvo	6
		10
V. SEMESTAR		
MP3008	Menadžment kvalitete	6
		6
VI. SEMESTAR		
MP2808	Financijske institucije i tržišta	4
MP2308	Poslovno pregovaranje	4
MP2608	Poslovna informatika	4
MP3208	Business Intelligence	5
		17
Svi preporučeni izborni predmeti		44

3.2. Opis predmeta

Šifra predmeta preddiplomskog studija sastoji se od oznake MP (prema Menadžment Preddiplomski); NN (redni broj predmeta u studiju); GG (godina kada je izvršena izmjena programskog sadržaja predmeta) - MPNNGG. Opis svakog predmeta sadrži podatke o tjednoj i semestralnoj satnici za predavanja, seminare i vježbe, ECTS bodovnu vrijednost predmeta, opis izvedbe nastave, ocjenjivanje i način provjere znanja, kratki programski sadržaj, popise obvezne i dodatne literature, opis pomoćnog nastavnog materijala i opreme, način određivanja bodovne vrijednosti predmeta te kompetencije koje student stječe studijem programskog sadržaja predmeta.

3.2.1. Izvedba nastave

Za izvedbu nastave programskih sadržaja studijskog programa primjenjuje se kombinirana metoda. Ova metoda principijelno se sastoji u kombinaciji dvaju metoda za iznošenje nastavnih sadržaja predavanjima "ex cathedra" i "case", izrade i obrane seminarskih radova, izrade stručnih projekata studenata u okviru seminara i vježbi.

Metoda "**ex cathedra**" predstavlja klasična predavanja nastavnika pri čemu se iznose teorijske osnove nastavnog sadržaja. Da bi se osiguralo kvalitetno praćenje nastave "ex cathedra" metodom izrađeni su pomoćni nastavni materijali pripremljeni u dva oblika. Prvi oblik pomoćnih nastavnih materijala su handout-i, koji su organizirani po nastavnim jedinicama. Primjenom handout-a u nastavi bitno se smanjuje opseg studentskih bilježaka

tijekom predavanja, čime se osigurava bolja koncentracija studenata na sadržaj predavanja. Drugi oblik pomoćnih nastavnih materijala za "ex cathedra" metodu su pripremljene računalne prezentacije nastavnog sadržaja, što omogućava povećanje brzine iznošenja programskog sadržaja, raznolikost, a time bolje zadržavanje pažnje studenata i povećanje obima prenesenog programskog sadržaja. Primjena metode zahtjeva obimnu pripremu nastave za koju su osigurani sljedeći uvjeti:

- izrada handout-a po programskim nastavnim jedinicama, koji su dostupni studentima prije početka nastave (studenti handout-e mogu kupiti u skriptarnici ili skinuti sa web stranice).

- računalne prezentacije teoretskog sadržaja nastavnici pripremljene prije početka predavanja na kojem će se taj sadržaj iznositi, zbog čega je izvršeno opremanje svih predavaonica i kabineta multimedijalnom računalnom opremom koja je potrebna za provedbu ovakve vrste nastave.

Kako se, kod handout-a, radi o pomoćnim nastavnim materijalima koji se nalaze na web stranicama Odjela, pa su time i javno dostupni, potrebno je osigurati dovoljnu kvalitetu takvih nastavnih materijala. Kvaliteta handout-a kao nastavnih materijala osigurana je na način da su nastavne jedinice izložene u obliku stručnih radova namijenjenih nastavi koji prolaze recenziju kompetentnih poznavatelja nastavnog sadržaja. Na taj način osiguran je potreban nivo kvalitete handout-a kao stručnih radova nastavnika namijenjenih nastavi.

Za dio programskog sadržaja za koji se primjenjuje "case" metoda predavanja potrebno je, prije početka nastave, izraditi pomoćne nastavne materijale (protokole) primjera (slučajeva, projekata) iz prakse, koji će se iznositi na predavanjima, i koji su dostupni studentima prije početka predavanja u skriptarnici i na web stranicama Odjela. Temeljni cilj koji se postiže primjenom ovako kombinirane metode održavanja nastave je osiguranje aktivnog sudjelovanja studenata tijekom predavanja.

Izvedba seminara i vježbi sastoji se od pripreme, provjere i ocjenjivanja izrade seminarskih radova iz pojedinih nastavnih cjelina. Seminari su oblik aplikativnog stručnog ili znanstvenog obrazovanja studenata. Cilj seminara je obrazovanje provedbom stvarnih stručnih ili znanstvenih aktivnosti nastavnih predmeta (procedure, projekti, analize, postupci metode, funkcije) ili njihovih simulacija, a radi uvođenja studenata u realne uvjete stručnog rada ili znanstvenog istraživanja. Na seminarima i vježbama studenti su podijeljeni u grupe od 30 studenata, nazočnost studenata na seminarima i vježbama je obvezatna, a kroz sadržaj zadanih seminarskih radova u okviru svake seminarske grupe osigurana je pokrivenost cijelog nastavnog sadržaja seminarskim radovima. Na seminarima i vježbama studenti obvezno kolokviraju (polazu kolokvij) sadržaj seminarskog rada, pri čemu je kolokvij, obrani seminarskog rada, na seminarima i vježbama obvezna nazočnost svih članova studentske grupe. Primjenom ove metode organizacije i provedbe seminara osigurava se aktivno sudjelovanje studenata i osigurava se pregled programskog sadržaja predmeta iz perspektive seminara i vježbi. Obrana seminarskog rada, polaganje kolokvija, za većinu predmeta realizira se putem primjene računalnih prezentacija koje student izrađuje kao integralni dio seminarskog rada.

Radionica (workshop) je simulacija neke realne situacije s ciljem razvijanja vještina i sposobnosti rješavanja specifičnih problema s kojima se menadžeri susreću u poslovanju. Pogodna je za povezivanje teorije s praksom, ili za provjeravanje određenih teorijskih postavki. Jedna nastavna radionica može trajati jedan nastavni sat ili cijeli nastavni dan.

Potrebno je osigurati odgovarajuće tehničke i radne uvjete. Radionica se može organizirati i provesti s cijelom seminarskom grupom od tridesetak studenata. U radionici svi sudjeluju, a voditelj sudjeluje kao član radne skupine. Radionica obično započinje kratkim voditeljevim uvodom, dogovorom o tijeku aktivnosti i eventualnom podjelom uloga. Tijekom izlažu se ideje, prikazuju vlastita iskustva i mišljenja, simuliraju pojedine komunikacijske situacije iz svakodnevnog života. Na kraju radionice obvezatno se organizira evaluacija (razgovor, odgovaranje na pitanja iz upitnika, vrjednovanje konkretnih radova pojedinaca ili skupina).

3.2.2 Proračun ECTS bodovne vrijednosti predmeta

Sustavnom analizom rezultata koje su studenti pokazivali na ispitima, te ovisnost postignutih rezultata studija značajnijih predmeta o stupnju realizacije stručnih projekata koji su pokrenuti s ciljem poboljšanja rezultata. Uočen je bitan napredak primjenom računalnih prezentacija handout-a i protokola vježbi. Dostupnost nastavnih materijala na web stranicama dodatno je unaprijedila studij. Dobri postignuti rezultati razlog su primjene načina održavanja predavanja, seminara i vježbi kako je navedeno u 3.2.1. Analiza uspješnosti nastave omogućila je definiranje koeficijenata (Ci) koji su upotrijebljeni pri proračunu ECTS bodovne vrijednosti. Težina predmeta izražena u ECTS kreditnim bodovima prilikom izrade ovoga prijedloga programa studija određena je na način da su u proračun uzeti slijedeći elementi:

C1. vrijeme predavanja u satima utrošeno primjenom metode „ex cathedra“ (EC) računa se tako da jedan sat predavanja odgovara jednom satu opterećenja studenta;

C2. vrijeme predavanja u satima utrošeno primjenom „case“ (CB) metode računa se tako da jedan sat predavanja odgovara 1,5 sati opterećenja studenta;

C3. vrijeme seminara (S1) utrošeno na izlaganje asistenta o načinu pripreme i izrade seminarskog rada računa se tako da jedan sat seminara odgovara jednom satu opterećenja studenta;

C4. vrijeme za polaganje kolokvija (K1) svih studenata seminarske grupe računa se tako da 1 sat prezentacije seminarskog rada na kolokviju odgovara jednom satu opterećenja studenta;

C5. vrijeme potrebno za izradu seminarskog rada za teorijske programske (S2) sadržaje (što uključuje i izradu PowerPoint prezentacije) računa se kao 20 sati opterećenja studenta;

C6. vrijeme za izradu seminarskog rada za stručne programske sadržaje (S3) (što uključuje i izradu PowerPoint prezentacije) računa se kao 25 sati opterećenja studenta;

C7. vrijeme potrebno za izradu seminarskog rada kao projekta (P) (što uključuje i izradu PowerPoint prezentacije) računa se kao 35 sati opterećenja studenta;

C8. vrijeme potrebno za izradu seminarskog rada kao informatičkog projekta (IP) ili dijela informatičkog projekta (što uključuje i izradu PowerPoint prezentacije) računa se kao 40 sati opterećenja studenta;

C9. vrijeme potrebno za pripremu kolokvija (K2) (uključujući i pripremu izlaganja) iz seminarskog rada za teorijske i stručne programske sadržaje računa se kao 5 sati opterećenja studenta;

C10. vrijeme potrebno za pripremu kolokvija (K3) (uključujući i pripremu izlaganja) iz seminarskog rada kao projekta, informatičkog projekta i dijela informatičkog projekta računa se kao 10 sati opterećenja studenta;

C11. vrijeme potrebno za pripremu kolokvija iz matematike, statistike, numeričkih metoda, simulacija, ekonometrije i sl. (K4) računa se kao 30 sati opterećenja studenta.

C12. vrijeme potrebno za pripremu ispita korištenjem lakših nastavnih materijala (E1) (namjenska skripta) opterećenje studenta računa se kao 12 stranica po satu učenja;

C13. vrijeme potrebno za pripremu ispita korištenjem težih nastavnih materijala (E2) (knjige i zbirke primjera) opterećenje studenta računa se kao 8 stranica po satu učenja;

C14. vrijeme potrebno za pripremu ispita korištenjem nastavnih materijala na stranom jeziku (E3) opterećenje studenta računa se kao 5 stranica po satu učenja;

C15. vrijeme potrebno za pripremu ispita koji uključuje rješavanje različitih zadataka (E4) (npr. matematika, statistika, računovodstvo, građa računala) opterećenje studenta računa se prema posebnoj procjeni predmetnog nastavnika.

Proračun bodovne vrijednosti predmeta prikazan je integriranoj tablici za svaki predmet prema sljedećoj relaciji:

$$25*ECTS = EC*(C1) + CB*1.5*(C2) + S1*(C3) + K1*(C4) + S2*(C5) + \\ + S3*(C6) + P*(C7) + IP*(C8) + K2*(C9) + K3*(C10) + K4*(C11) \\ + E1*(C12) + E2*(C13) + E3*(C14) + E4*(C15)$$

Vremena za određivanje koeficijenata C12, C13, C14 i C15 određena su na temelju trogodišnjeg anketiranja uzorka studenata koji su položili odgovarajući ispit na VŠTM u Šibeniku (dostupno na www.vstsi.hr).

3.2.3. Provjera znanja i način polaganja ispita

Stupanj stečenih kompetencija studijem nastavnog sadržaja svakog predmeta preddiplomskog menadžmenta izražava se završnom ocjenom koja se formira na usmenom ispitu a na temelju kontinuiranog ocjenjivanja studenta tijekom cijelog semestra. Za vrijeme predavanja "case" metodom, nastavnik i asistent procjenjuju aktivan odnos i stupanj sudjelovanja studenta na predavanjima. Tijekom seminara i vježbi ocjenjuje se seminarski rad i obrana seminarskog rada putem prezentacije na kolokviju, izraženo kao ocjena kolokvija. Na ispitu se ocjenjuje ukupno znanje studenta kroz jedinstvenu ocjenu koja uključuje ocjenu sudjelovanja studenta na predavanjima, ocjenu seminara, projekata, kolokvija i ocjene prikazanog znanja na pismenom i usmenom ispitu. Određivanje ukupne ocjene stečenih kompetencija (learning outcome), u ovisnosti o bodovnoj vrijednosti predmeta i udjela sadržaja aktivnosti definirano je kroz četiri sheme formiranja završne ocjene AS1, AS2, AS3, AS4, AS5 i AS6 prema tablici T3.4.

Tablica T3.4 Sheme bodovanja nastavnih aktivnosti za formiranje završne ocjene predmeta

Oznaka	Nastavna aktivnost	Shema određivanja broja bodova					
		AS1	AS2	AS3	AS4	AS5	AS6
L	Predavanja	10	10	10	10	10	10
1S	Jedan seminarski rad i obrana	25	-	-	-	-	-
2S	Dva seminarska rada i obrana	-	30	-	-	-	-
P	Stručni projekt i obrana	-	-	35	-	-	-
1C	Jedan kolokvij	-	-	-	-	-	30
2C	Dva kolokvija	-	-	-	40	-	-
WE	Pismeni dio ispita	35	30	25	20	40	30
OE	Usmeni dio ispita	30	30	30	30	50	30
Σ	Ukupno	100	100	100	100	100	100

Tablica T3.5 Sustavi ocjenjivanja

Sustav ocjenjivanja	Ocjena	Broj bodova
Hrvatski sustav	izvrstan (5)	> 90
	vrlo dobar (4)	> 77
	dobar (3)	> 64
	dovoljan (1)	≥ 50
	nedovoljan (1)	< 50
Predloženi sustav	A	> 90
	B	> 80
	C	> 70
	D	> 60
	E	> 50
	FX	> 40
	F	< 40

3.2.4 Način kontrole kvalitete i uspješnosti nastave i pojedinih predmeta

Odjel za ekonomiju Sveučilišta u Zadru 2008. godine uveo je sustav kvalitete ISO 9001:2000 kojim su propisani svi segmenti osiguranja kvalitete svih radnih postupaka u procesu provođenja obrazovnog procesa. Certifikat je dodijeljen od strane međunarodne nezavisne revizorske tvrtke Det Norske Veritas (DNV) čime se dokazuje da je implementirani ISO sustav upravljanja kvalitetom sukladan zahtjevima iz norme i da je usklađen sa prihvaćenim propisima iste.

Uspješnost nastave u cjelini i kontrola kvaliteta nastave svakog predmeta provodi se na dva načina. Prvi način je anketiranje studenata prema anketnom upitniku (ISO dokumentacija – Ocjena studenata PP7/OB1) prikazanom tablicom T3.6, te anketnim upitnicima prikazanim tablicama T3.7 i T3.8. Drugi način je analizom izvedene nastave temeljem usporedbe izrađenih Syllabusa nastavnih predmeta i obrazaca evidencije izvedene nastave i nazočnosti studenata tijekom cijelog semestra za svaki pojedini predmet (ISO dokumentacija – Evidencija izvedene nastave i nazočnosti studenata PP4/ OB1) prikazanim tablicom T3.9. Anketiranjem studenata dobiva se uvid u stanje nastave pojedinog predmeta. Obradom evidencijskih obrazaca kontrolira se stupanj realizacije predviđenih nastavnih planova po predmetima za tekuću akademsku godinu, kao i nazočnost studenata nastavnim aktivnostima.

Tablica T3.6 Obrazac za anketiranje studenata

Predmet	Datum	Nastavnik/Asistent				
<p>Molimo da zaokruživanjem ocjena od 1 do 5 (1 – uopće se ne slažem, 2 – ne slažem se, 3 – prihvaćam, 4 – slažem se, 5 – u potpunosti se slažem) izrazite svoj stav prema održanoj nastavi predmeta prema sljedećim elementima nastavnog procesa.</p>						
Organizacija nastave – frekvencije odgovora po kategorijama 1 - 5						
Prostor za održavanje nastave u potpunosti odgovara	1	2	3	4	5	
Nastava je redovita	1	2	3	4	5	
Osigurana je sva potrebna oprema za nastavu	1	2	3	4	5	
Pomoćni nastavni materijali (handouti i protokoli) su dostupni	1	2	3	4	5	
Nastava je pokrivena prezentacijama i primjerima	1	2	3	4	5	
Sadržaj nastavnog programa – frekvencije odgovora po kategorijama 1 - 5						
Izbor tema je zadovoljio moja očekivanja	1	2	3	4	5	
Količina dobivenih informacija je dovoljna	1	2	3	4	5	
Redosljed tema je prihvatljiv	1	2	3	4	5	
Program čini logičnu cjelinu	1	2	3	4	5	
Teme su aktualne i povezane su s praksom	1	2	3	4	5	
Program je dobro dokumentiran primjerima	1	2	3	4	5	
Sudjelovanje studenata u nastavi – frekvencije odgovora po kategorijama 1- 5						
Studenti su aktivno sudjelovali u nastavi	1	2	3	4	5	
Nastavnik – frekvencije odgovora po kategorijama 1 - 5						
Djeluje stručno i sigurno	1	2	3	4	5	
Izlaže razumljivo	1	2	3	4	5	
U izlaganju djeluje uvjerljivo	1	2	3	4	5	
Obradio je planiranu materiju	1	2	3	4	5	
Asistent – frekvencije odgovora po kategorijama 1 - 5						
Djeluje stručno i sigurno	1	2	3	4	5	
Izlaže razumljivo	1	2	3	4	5	
U izlaganju djeluje uvjerljivo	1	2	3	4	5	
Obradio je planiranu materiju	1	2	3	4	5	
Redovit na seminarima	1	2	3	4	5	
Ima ujednačen kriterij	1	2	3	4	5	
UKUPNA OCJENA NASTAVE	1	2	3	4	5	
U nastavi mi se posebno svidjelo, posebno sam zadovoljan / zadovoljna s:						
Posebno sam nezadovoljan / nezadovoljna s:						

Tablica T3.7 Obrazac za anketiranje promovena

ANKETNI UPITNIK – PROMOVENTI					
Studij i smjer	Modul	Godina prvog upisa			Datum
Molimo da zaokruživanjem ocjena od 1 do 5 (1 – uopće se ne slažem, 2 – ne slažem se, 3 – prihvaćam, 4 – slažem se, 5 – u potpunosti se slažem) izrazite svoj stav prema završenom studiju temeljem ocjene sljedećih elemenata programa i nastavnog procesa studija.					
Organizacija studija					
Prostor za održavanje nastave u potpunosti odgovara potrebama	1	2	3	4	5
Nastava je bila redovita i u punom trajanju	1	2	3	4	5
Sva potrebna oprema za nastavu je bila dostupna i korištena	1	2	3	4	5
Pomoćni nastavni materijali (handouti i protokoli) su dostupni	1	2	3	4	5
Nastava je bila pokrivena prezentacijama i primjerima	1	2	3	4	5
Sadržaj nastavnog programa					
Izbor tema je suvremen i zadovoljio je moja očekivanja	1	2	3	4	5
Količina dobivenih informacija je dovoljna	1	2	3	4	5
Redoslijed tema je prihvatljiv	1	2	3	4	5
Program čini logičnu cjelinu	1	2	3	4	5
Teme su aktualne i povezane su s praksom	1	2	3	4	5
Program je dobro dokumentiran primjerima	1	2	3	4	5
Sudjelovanje studenata u nastavi					
Studenti su aktivno sudjelovali u nastavi	1	2	3	4	5
Opća ocjena nastavnika studijskog programa					
Djeluju stručno i sigurno	1	2	3	4	5
Izlažu razumljivo	1	2	3	4	5
U izlaganju djeluju uvjerljivo	1	2	3	4	5
Obradili su planiranu materiju	1	2	3	4	5
Izneseni primjeri su suvremeni i u skladu s potrebama.	1	2	3	4	5
UKUPNA OCJENA STUDIJA	1	2	3	4	5
U studiju mi se posebno sviđjelo, posebno sam zadovoljan / zadovoljna s:					
Posebno sam nezadovoljan / nezadovoljna s:					

Tablica T3.8 Obrazac za anketiranje članova Alumni udruge

ANKETNI UPITNIK – ALUMNI					
Stručni naziv	Firma			Radni staž	Datum
Molimo da zaokruživanjem ocjena od 1 do 5, zaokruživanjem ponuđenih opcija (+ povećati, = zadržati istim, - smanjiti) ili označavanjem (x izbor), izrazite svoj stav prema završenom studiju temeljem ocjene glavnih grupa predmeta programa studija i studijskih sadržaja u cjelini sa stajališta praktične primjene znanja, te predložite promjenu zastupljenosti glavnih grupa predmeta u studijskom programu.					
Ocjena stečenog znanja iz glavnih grupa predmeta programa studija					
Ekonomija	1	2	3	4	5
Računovodstvo i financije	1	2	3	4	5
Menadžment	1	2	3	4	5
Matematika i statistika	1	2	3	4	5
Poslovna psihologija	1	2	3	4	5
Informatika	1	2	3	4	5
Pravo	1	2	3	4	5
Jezici	1	2	3	4	5
Mentorska praksa	1	2	3	4	5
Zastupljenost glavne grupe predmeta programa povećati (+), zadržati istim (=), smanjiti (-)					
Ekonomija			+	=	-
Računovodstvo i financije			+	=	-
Menadžment			+	=	-
Matematika i statistika			+	=	-
Poslovna psihologija			+	=	-
Informatika			+	=	-
Pravo			+	=	-
Jezici			+	=	-
Mentorska praksa			+	=	-
U radu pretežno koristim znanja stečena u okviru glavnih grupa predmeta (x)					
Ekonomija					
Računovodstvo i financije					
Menadžment					
Matematika i statistika					
Poslovna psihologija					
Informatika					
Pravo					
Jezici					
Mentorska praksa					
Druga znanja koja nisam stekao/stekla na studiju					
UKUPNA OCJENA STUDIJA					
	1	2	3	4	5
Komentar:					

Tablica T3.9 Obrazac evidencije nastave i nazočnosti studenata

Vrsta studija		Razina studija		
Studijski program				
Nastavni predmet				
Semestar		Oblik nastave	Grupa	
Nositelj nast. predm.				
Izvedene teme nastavnog predmeta				
Datum izvođ.		Prostor. izvođ. nast.		
Vrijeme izvođ.	---.---.---			
Prezime i ime stud.	Čitki potpis stud.	Prezime i ime stud.	Čitki potpis stud.	

